

Αρχές Μικροοικονομικής: Μια σύγχρονη προσέγγιση

Διδάσκουσα: Μαρία Ράικου

Email: mraikou@unipi.gr

Σκοπός του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρέχει μια εισαγωγή στις αρχές της μικροοικονομικής και να τις εφαρμόσει στην ανάλυση μιας σειράς οικονομικών ζητημάτων σε διάφορους τομείς. Τα θέματα που καλύπτονται περιλαμβάνουν την επιλογή του καταναλωτή και του παραγωγού, την ανταγωνιστική αγορά και το μονοπώλιο, την αποτυχία της αγοράς και την παρέμβαση του κράτους, τη φορολογία, την κοινωνική ευημερία και την ανισότητα. Το μάθημα στοχεύει στη διερεύνηση των θεμάτων αυτών κάνοντας περιορισμένη χρήση ρήση μαθηματικών (ιδιαίτερα, χωρίς τη χρήση μαθηματικού λογισμού). Όλες οι έννοιες εισάγονται και διερευνώνται κατά τη διάρκεια των διαλέξεων και δεν απαιτείται προηγούμενη γνώση.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι σπουδαστές θα έχουν αποκτήσει:

- Έναν τρόπο σκέψης για την παραγωγή, τη ζήτηση και την παροχή διαφορετικών αγαθών και υπηρεσιών σε ένα περιβάλλον αγοράς
- Τις απαραίτητες γνώσεις για την εφαρμογή των εργαλείων της μικροοικονομικής στην ανάλυση οικονομικών προβλημάτων
- Κατανόηση της χρησιμότητας των οικονομικών αρχών που καθοδηγούν τη χάραξη πολιτικής σε διάφορα πεδία
- Ένα σαφή αναλυτικό τρόπο αποτίμησης των διαφορετικών μορφών ρύθμισης σε διάφορες αγορές και των μεταρρυθμίσεων σε διαφορετικούς τομείς της οικονομίας

Διδασκαλία

Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται βάσει διαλέξεων και αναλύσεων δημοσιευμένων άρθρων ή/και εργαστηριακών ασκήσεων. Οι διαλέξεις έχουν διάρκεια 3 ώρες η κάθε μία και πραγματοποιούνται μια φορά την εβδομάδα για περίοδο 10 εβδομάδων.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση της επίδοσης των σπουδαστών γίνεται βάσει γραπτής εργασίας η οποία αντιστοιχεί στο 50% της τελικής βαθμολογίας και γραπτής εξέτασης που αντιστοιχεί στο 50% της τελικής βαθμολογίας.

Περιεχόμενο του μαθήματος - Επιμέρους θέματα

- Εισαγωγή στις αγορές
Προσφορά και ζήτηση
Ισορροπία
- Θεωρία καταναλωτή
Η ανάλυση της λήψης αποφάσεων υπό περιορισμούς: προτιμήσεις και χρησιμότητα
Εξαγωγή της ατομικής καμπύλης ζήτησης
Ανάλυση ευημερίας - πλεόνασμα καταναλωτή
- Θεωρία παραγωγού
Συναρτήσεις παραγωγής και κόστους
Προσφορά της επιχείρησης και της βιομηχανίας
Ανάλυση ευημερίας - πλεόνασμα παραγωγού
- Δομή αγοράς
Το ανταγωνιστικό υπόδειγμα
Θετική ανάλυση του ανταγωνιστικού υποδείγματος
Κανονιστική ανάλυση του ανταγωνιστικού υποδείγματος
- Οικονομικά της ευημερίας
- Αποτυχία αγοράς
Μονοπώλιο, εξωτερικές επιδράσεις, δημόσια αγαθά
- Αποδοτικότητα, διανομή και ανισότητα
Κοινωνική ευημερία
Ο ρόλος της παρέμβασης του κράτους
- Λήψη αποφάσεων υπό κίνδυνο
Θεωρία προσδοκώμενης χρησιμότητας; επιμερισμός κινδύνου, συγκέντρωση κινδύνων και ασφάλιση
- Ασύμμετρη πληροφόρηση
- Συμβάσεις και αγορές με ηθικό κίνδυνο και δυσμενή επιλογή

Διδακτικό υλικό

Οι διδακτικές σημειώσεις της διδάσκουσας θα είναι διαθέσιμες στο δικτυακό τόπο e-class του μαθήματος, ως συμπληρωματικό υλικό.

Συγγράμματα

- Acemoglu, D., Laibson, D., and List, J. (2018). Microeconomics, 2nd Edition, Pearson
- Morgan W., Katz, M., and Rosen H. (2009). Microeconomics, 2nd Edition, McGraw-Hill Higher Education

Διεθνή Επιστημονικά Περιοδικά

- American Economic Review (<https://www.aeaweb.org/journals/AER>)
- Journal of Political Economy (<https://www.journals.uchicago.edu/toc/jpe/current>)
- European Economic Review (<https://www.sciencedirect.com/journal/european-economic-review>)
- The Quarterly Journal of Economics (<https://academic.oup.com/qje>)

Επιστημονικά άρθρα δημοσιευμένα σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά

- Andreyeva, T., Long, M., and Brownell, K. (2010). The Impact of Food Prices on Consumption: A Systematic Review of Research on the Price Elasticity of Demand for Food. *American Journal of Public Health*, 100:216–222.
- Albrecht, B., and Rajagopalan, S. (2023). Inframarginal externalities: COVID-19, vaccines, and universal mandates. *Public Choice*, 195:55–72.
- Volpp, K., Gurmankin, Levy, A., Asch, D., Berlin, J., Murphy, J., et al. (2006). A Randomized Controlled Trial of Financial Incentives for Smoking Cessation. *Cancer Epidemiol Biomarkers Prev*, 15(1):12–8.
- Plank, D., and Davis, T. (2020). The economic role of the state in education, in the *Economics of Education*, 2nd Edition (<https://doi.org/10.1016/B978-0-12-815391-8.00032-X>)